

Nr 84

Av fröken **Karlsson m. fl.**, om sänkning av elevantalet i små- och folkskolans klasser.

År 1957 beslöt riksdagen att en successiv återgång till 1947 års bestämmelser om klassmedeltalen i små- och folkskola skulle äga rum under läsåren 1959/60—1962/63. Varje minskning av elevantalet i klasserna måste hälsas med tillfredsställelse, men enligt vår mening har man inte, när krisbestämmelserna 1963 avvecklats, hunnit ned till ett elevantal per klass, som kan anses tillfredsställande. En återgång till 1947 års bestämmelser innebär ju, att om antalet elever i skola eller skolenhet ej överstiger 1 000 må inom varje årsklass endast inrättas på folkskolestadiet en parallellavdelning för varje påbörjat 35-tal elever och på småskolestadiet en parallellavdelning för varje påbörjat 25-tal elever. I skolenhet med mera än 1 000 elever bör medeltalet elever i läraravdelningarna icke understiga på folkskolestadiet 30 och på småskolestadiet 24 elever.

Frågan om sänkning av elevantalet har sedan 1957 vid ett flertal tillfällen och senast vid 1960 års riksdag varit uppe i riksdagen, varvid riksdagen uttalat det angelägna i en sänkning av elevantalet. Vi finner det emellertid inte tillräckligt med allmänna uttalanden i denna mycket betydelsefulla fråga utan anser att riksdagen bör fatta beslut om att klassavdelning på folkskolestadiet inte får innehålla mera än 30 elever och på lägstadiet 24 elever.

Inga delade meningar torde råda om att de nuvarande stora klasserna är ett avsevärt hinder för en effektiv undervisning. Lärarna har inte någon möjlighet att ägna varje elev rimlig tid och uppmärksamhet. Den personliga kontakten mellan lärare och elev, som är av så stor betydelse såväl för undervisningens resultat som för barnets fostran i allmänhet, kan inte uppnås i klassavdelningar med 35—40 elever. De stora klasserna medför dels en orimlig arbetsbörda för läraren och dels ökade disciplinsvårigheter. Den del av den grundläggande fostran som sker i skolan kan äventyras av en bristande disciplin i klassen, och verkningarna därav blir till skada för eleven även efter det han lämnat skolan. Motionärerna delar helt den uppfattning som ecklesiastikminister Edenman gav till känna i riksdagen, då han i en debatt i samband med bemästrande av uppfostringsvårigheter yttrade "man kan lösa upp de hårt knutna barnasjälar genom att man visar dem det individuella intresse som den vanliga läraren i den vanliga klassen med de många eleverna inte hinner med". Vi är övertygade om att en minskning av klassernas elevantal i enlighet med vad vi förordar skulle medföra betydande förbättringar i här berörda avseenden.

Vi är medvetna om att en sänkning av elevantalet kommer att kosta pengar. Vi anser emellertid att en sådan reform är ur flera synpunkter så viktig för hela vår skola och vår ungdom, att denna reform på skolans område ges prioritet framför andra värdefulla reformer.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta, att elevantalet i små- och folkskolans klasser från och med 1963 icke i annat än undantagsfall skall få överstiga 24 respektive 30 elever.

Stockholm den 20 januari 1961

Eva Karlsson

Sixten Palm

Dag R. Edlund
